

สรรพสามิตครบรอบ 92 ปี ย้ำชัดพลิกบทบาท ก้าวสู่กรม ESG เน้นนโยบายภาษี สิ่งแวดล้อม สังคม เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน เดินหน้าประเทศสู่ความยั่งยืน

กรมสรรพสามิตครบรอบ 92 ปี ตอกย้ำการพลิกบทบาทสำคัญก้าวสู่กรม ESG ชูยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยภาษีสรรพสามิต สิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล เพื่อก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ดูแลสุขภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับพี่น้องประชาชนคนไทย พร้อมเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้ผู้ประกอบการ เดินหน้าประเทศไทยสู่ความยั่งยืน

เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2567 ดร. เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ อธิบดีกรมสรรพสามิต เปิดเผยโอกาสวันสถาปนากรมสรรพสามิต ครบรอบ 92 ปี ว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กรมสรรพสามิตมีบทบาทสำคัญในการดำเนินมาตรการภาษีสรรพสามิตเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ดูแลพี่น้องประชาชน รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศให้ยั่งยืน โดยไม่ได้มุ่งเน้นการจัดเก็บภาษีเพียงอย่างเดียว

กรมสรรพสามิตได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายที่สนับสนุนสิ่งแวดล้อม (Environment) สังคม (Social) และธรรมาภิบาล (Governance) หรือ ESG โดยในปี 2565 กรมสรรพสามิตได้ประกาศบทบาทใหม่ที่สำคัญเป็นกรม ESG เพื่อให้การดำเนินงานของกรมฯ สอดรับกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม การปรับตัวที่รวดเร็วของเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดยนำกลยุทธ์ EASE Excise เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ (Purpose) ของกรมสรรพสามิตที่ต้องการ “ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยภาษีสรรพสามิต มุ่งเน้นสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมาภิบาล สร้างมาตรฐานสากล เดินหน้าประเทศไทยสู่ความยั่งยืน”

ภายในงานได้มีการจัดเสวนาพิเศษ ภายใต้หัวข้อ “92 ปี ก้าวแห่งความมั่นคง ก้าวสู่กรม ESG” โดยมีอดีตอธิบดีกรมสรรพสามิตขึ้นร่วมเสวนา ประกอบด้วย ดร.อรรถ ธรรมโน คุณสมใจนึก เองตระกูล คุณสมชาย พูลสวัสดิ์ คุณกฤษฎา จินะวิจารณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง และคุณลวณ แสงสนิท ปลัดกระทรวงการคลัง โดยมี ดร. เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ อธิบดีกรมสรรพสามิต เป็นผู้ดำเนินรายการ

การเสวนาในครั้งนี้ เป็นการเล่าถึงเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงบริบทและมิติต่าง ๆ ของแต่ละยุคสมัย กับการดำเนินนโยบายและมาตรการในช่วงเวลานั้น ซึ่งส่งผลให้กรมสรรพสามิตมีความเข้มแข็งและมั่นคง จนสามารถช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดูแลคุณภาพชีวิตให้กับพี่น้องประชาชน มาจนถึงทุกวันนี้ อีกทั้งท่านผู้เข้าร่วมเสวนาในฐานะผู้บริหารที่สร้างคุณประโยชน์ให้กับกรมสรรพสามิตและประเทศ ได้ฝาก

แง่คิดและมุมมองที่เป็นประโยชน์เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนผ่านในแต่ละยุค และต่อยอดมาถึงปัจจุบัน เพื่อขับเคลื่อนองค์กรแห่งนี้ ให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ สร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ ดูแลและยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชน

ดร. เอกนิติฯ กล่าวว่า กรมสรรพสามิตให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและสังคมที่มีคุณภาพ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล โดยในปี 2566 กรมสรรพสามิตได้ดำเนินมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

1. ดำเนินมาตรการลดภาษีน้ำมันเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในช่วงระดับราคาน้ำมันสูงและได้ยกเว้นภาษีสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเพื่อนำไปใช้ผลิตไฟฟ้าในช่วงที่ราคาก๊าซธรรมชาติสูงผิดปกติอันเป็นผลมาจากสงครามรัสเซียและยูเครน โดยในปี 2566 กรมสรรพสามิตได้สูญเสียรายได้จากการดำเนินมาตรการดังกล่าวกว่าแสนล้านบาท เพื่อลดค่าครองชีพของประชาชน

2. ดำเนินมาตรการปรับขึ้นอัตราภาษีความหวานในอัตราก้าวหน้าตามปริมาณน้ำตาล มาตรการนี้ได้ส่งผลให้ผู้ผลิตเครื่องดื่มที่อยู่ในพิกัดภาษีสรรพสามิตปรับลดปริมาณน้ำตาลในเครื่องดื่มลงอย่างมีนัยสำคัญ ตัวอย่างเช่น ผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลเกิน 14 กรัม ต่อ 100 มิลลิลิตร ได้ลดปริมาณการผลิตลงเหลือเพียง 46 ล้านลิตร ในปี 2566 จาก 819 ล้านลิตรในปี 2561 ผลของมาตรการนี้จะส่งผลให้ประชาชนบริโภคเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลน้อยลงและลดความเสี่ยงจากการเป็นโรคเบาหวานและโรคที่เกี่ยวข้อง

3. ดำเนินมาตรการสรรพสามิตเพื่อสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Zero Emission Vehicle: ZEV) ตามมาตรการ EV 3.0 ส่งผลให้ในปี 2566 ประเทศไทยมีการจดทะเบียนรถยนต์ ZEV จำนวน 76,739 คัน เติบโตจากปี 2565 ถึงร้อยละ 646 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในอาเซียน ในขณะที่ประเทศไทยมียอดจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าจำนวน 21,677 คัน เติบโตจากปี 2565 ถึงร้อยละ 125 นอกจากนี้ เงื่อนไขที่กรมสรรพสามิตกำหนดให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการต้องผลิตรถยนต์ EV ในไทยชัดเจนและมาตรการส่งเสริมการลงทุนทำให้การลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนกว่า 6.1 หมื่นล้านบาท

4. ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปราบปรามสินค้าออนไลน์เพื่อปราบปรามผู้กระทำความผิดที่หลบเลี่ยงการเสียภาษีสรรพสามิต โดยในปี 2566 ผลการปราบปรามคดีทั่วประเทศมีจำนวน 26,056 คดี สูงกว่าเป้าหมายจำนวน 7,531 คดี หรือ คิดเป็นร้อยละ 40.7

5. นำแนวคิดกระบวนการออกแบบเชิงระบบ (design thinking) และ User Experience (UX) มายกระดับการให้บริการทางดิจิทัลของกรมสรรพสามิตเพื่อให้ผู้เสียภาษี โดยในปัจจุบันมีผู้เสียภาษีถึงร้อยละ 96 ของผู้เสียภาษีสรรพสามิตทั้งหมดได้ดำเนินการชำระภาษีผ่านทางระบบ e-service ส่งผลให้กรมสรรพสามิตได้รับรางวัลเกียรติยศเลิศรัฐ (Super เลิศรัฐ) และรางวัลผู้นำองค์กรภาครัฐดิจิทัลดีเด่นประจำปี 2566

ดร. เอนิดา กล่าวเพิ่มเติมว่า ในปี 2567 กรมสรรพสามิตยังมีแผนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ EASE Excise อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. ด้านนโยบาย ESG จะมุ่งเน้นนโยบายภาษีสรรพสามิตที่ส่งเสริมภาษีสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน ได้แก่ มาตรการภาษีคาร์บอน (carbon tax) นโยบายส่งเสริมการนำเอทานอลไปใช้ในอุตสาหกรรมพลาสติกชีวภาพ มาตรการสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า EV 3.5 มาตรการปรับโครงสร้างภาษีแบตเตอรี่เพื่อส่งเสริมสิ่งแวดล้อม และมาตรการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีรถยนต์เพื่อผู้พิการและผู้สูงอายุ

2. ด้านพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ จะมุ่งเน้นการยกระดับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ทำงานได้คล่องตัว (Agile ways of working) และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในอนาคต (Future Skills) เช่น AI และ Data Analytics รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรให้เก่ง ดี มีความสุข

3. ด้านพัฒนากระบวนการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้มีมาตรฐาน (Standardization) เช่น การวางมาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูล และวางมาตรฐานการปราบปรามผู้กระทำความผิดเชิงรุกกับหน่วยงานปราบปรามที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการทบทวนกฎหมายภาษีสรรพสามิตที่บังคับใช้ในปัจจุบันหรือยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัยหรือลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น (Regulatory Guillotine)

4. ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการให้บริการแบบไร้รอยต่อ (End-to-end Service) เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการได้รับความสะดวกและเจ้าหน้าที่เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการที่รวดเร็ว เพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่ดีกับการให้บริการของกรมสรรพสามิต

นอกจากนั้น ในโอกาสวันสถาปนากรมสรรพสามิต ครบรอบ 92 ปี กรมสรรพสามิตได้มอบทุนการศึกษาให้กับโรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่สร้างขึ้นบนพื้นที่โรงงานสุราเดิม โดยมีระดับนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยโรงเรียนได้ปลูกฝังให้ความรู้ให้เด็กนักเรียนในด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ด้วยกิจกรรมการคัดแยกขยะเพื่อนำไปขายและนำรายได้ไปซื้อเมล็ดผัก และปุ๋ย เพื่อปลูกไว้ประกอบอาหารกลางวัน และจำหน่ายให้ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และเป็นทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ของกรมสรรพสามิต